

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ข้อมูลทั่วไป
4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมและจำแนกรายขั้นตอน
5. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
6. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
7. ข้อเสนอแนะ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้ศึกษาจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน จำนวนของตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์
χ^2	แทน ค่าไควสแคว
t	แทน ค่าสถิติ t ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
F	แทน ค่าสถิติ F ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
p-value	แทน ค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
*	แทน ปฏิเสธสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่กรอกแล้วทั้ง 387 ฉบับ มาจัดหมวดหมู่ตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และที่ตั้งของหมู่บ้าน แล้วตรวจนับคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ สถิติที่ใช้คือ Independent t-test จำแนกประชาชนตามอายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA); F-test กรณีพบความแตกต่างผู้วิจัยจะทดสอบรายคู่โดยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference)
4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้สถิติไคว์สแควร์ (Chi-Square) ที่มีระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์
5. ข้อเสนอแนะของประชาชนตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลใช้วิธีการจัดกลุ่มเนื้อหา (Grouping Content) แล้วดำเนินการแจกแจงความถี่ และใช้พรรณนาความ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรากฏผล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส ผู้ศึกษาจะนำเสนอในรูปแบบตารางโดยใช้สถิติความถี่และ ร้อยละ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

(n=387)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	198	51.20
ชาย	189	48.80
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	73	18.90
31 – 40 ปี	77	19.90
41 – 50 ปี	102	26.40
51 – 60 ปี	90	23.30
61 ปีขึ้นไป	45	11.60
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	243	62.80
มัธยมศึกษาหรือ อนุปริญญา	116	30.00
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	28	7.20
4. หมู่บ้าน		
หมู่ที่ 1	27	7.00
หมู่ที่ 2	13	3.40
หมู่ที่ 3	39	10.10
หมู่ที่ 4	38	9.80
หมู่ที่ 5	19	4.90
หมู่ที่ 6	22	5.70
หมู่ที่ 7	23	5.90
หมู่ที่ 8	13	3.40
หมู่ที่ 9	30	7.80
หมู่ที่ 10	17	4.40
หมู่ที่ 11	35	9.00
หมู่ที่ 12	22	5.70
หมู่ที่ 13	20	5.20

(n=387)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
หมู่ที่ 14	27	7.00
หมู่ที่ 15	22	5.70
หมู่ที่ 16	20	5.20

จากตารางที่ 5 พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 198 คน คิดเป็น ร้อยละ 51.20 อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา หรือต่ำกว่า จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 62.80

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ สิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัด กาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

(n=387)

ข้อ	ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.06	0.95	ปานกลาง
2.	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	2.98	0.93	ปานกลาง
3.	การมีส่วนร่วมในการรับ	2.61	0.74	ปานกลาง
4.	ประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.79	1.04	ปานกลาง
เฉลี่ยโดยรวม		2.99	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.06$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 2.98$) การมีส่วนร่วมในการและประเมินผล ($\bar{X} = 2.79$) และการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ ($\bar{X} = 2.61$) ส่วนการวิเคราะห์รายละเอียดรายด้านแต่ละด้าน ดังแสดงในตารางที่ 7-10

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมืองจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นรายชื่อ

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา หรือความต้องการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.31	1.18	ปานกลาง
2. การมีส่วนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาหรือความต้องการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.03	1.07	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในการเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.13	1.09	ปานกลาง
4. การมีส่วนร่วมเสนอปัญหาหรือความต้องการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.21	1.87	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมในการพิจารณาแนวทางและวิธีแก้ไขปัญหาสีงแวดล้อม	3.03	1.12	ปานกลาง
6. มีส่วนร่วมในการจัดทำประชาคม เวทีชุมชนแผนจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของท่าน	3.03	1.17	ปานกลาง
7. การมีส่วนร่วมในการเลือกแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อม	3.02	1.10	ปานกลาง
8. การมีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมร่วมกับเทศบาลตำบลหุบ	2.86	1.18	ปานกลาง
9. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลหุบ	2.90	1.15	ปานกลาง
เฉลี่ยโดยรวม	3.06	0.95	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่าประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X} = 3.06$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา หรือความต้องการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน ($\bar{X} = 3.30$) การมีส่วนร่วมเสนอปัญหาหรือความต้องการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน ($\bar{X} = 3.21$) การมีส่วนร่วมในการเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน ($\bar{X} = 3.13$) การมีส่วนร่วมวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาหรือความต้องการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน ($\bar{X} = 3.03$) การมีส่วนร่วมในการพิจารณาแนวทางและวิธีแก้ไขปัญหาสีงแวดล้อม ($\bar{X} = 3.03$) การมีส่วนร่วมในการจัดทำประชาคม เวทีชุมชนแผนจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของท่าน ($\bar{X} = 3.03$) การมีส่วนร่วมในการเลือกแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.02$) การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลหุบ ($\bar{X} = 2.90$) และการมีส่วนร่วมวางแผนเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมร่วมกับเทศบาลตำบลหุบ ($\bar{X} = 2.86$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยจำแนกเป็นรายข้อ

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนของท่าน	2.92	1.12	ปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลหุบ	2.87	1.14	ปานกลาง
3. การให้ความร่วมมือในการดำเนินการตามแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลหุบ	3.10	1.21	ปานกลาง
4. ท่านสนับสนุนทรัพยากร หรือวัสดุ อุปกรณ์ หรือแรงงานในการแก้ไขสิ่งแวดล้อมเทศบาลตำบลหุบ	3.12	1.15	ปานกลาง
5. ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลหุบ	2.87	1.24	ปานกลาง
เฉลี่ยโดยรวม	2.98	0.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$)

เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การสนับสนุนทรัพยากร หรือวัสดุ อุปกรณ์ หรือแรงงานในการแก้ไขสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลหุบ ($\bar{X} = 3.12$) การให้ความร่วมมือในการดำเนินการ ตามแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลหุบ ($\bar{X} = 3.10$) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนของท่าน ($\bar{X} = 2.92$) การมีส่วนร่วมในการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลหุบ ($\bar{X} = 2.87$) และ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลหุบ ($\bar{X} = 2.87$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ โดยจำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การได้รับประโยชน์จากการดำเนินการตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลหุบ	3.15	1.08	ปานกลาง
2. หลังการดำเนินงานตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนแล้วปัญหาสิ่งแวดล้อมได้รับการแก้ไข	3.16	1.04	ปานกลาง
3. การแก้ไขปัญหาตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลหุบทำให้คุณภาพชีวิตของคนในเทศบาลดีขึ้น	3.18	1.04	ปานกลาง
4. ผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมทำให้มาตรฐานการดำรงชีพด้านสิ่งแวดล้อมของคนในเทศบาลดีขึ้น	3.10	1.00	ปานกลาง
5. ผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมทำให้มาตรฐานการดำรงชีพด้านสิ่งแวดล้อมช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ในเทศบาลได้ดี	3.11	1.03	ปานกลาง
6. ความคิดเห็นและข้อเสนอในการจัดการสิ่งแวดล้อมของท่านทำให้สามารถแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในเทศบาลได้ดี	3.06	1.03	ปานกลาง
เฉลี่ย โดยรวม	2.61	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ อยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$)

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปน้อย คือ การแก้ไขปัญหาตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลหุบทำให้คุณภาพ
ชีวิตของคนในเทศบาลดีขึ้น ($\bar{X} = 3.18$) หลังจากดำเนินงานตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมใน
ชุมชนแล้วปัญหาสิ่งแวดล้อมได้รับการแก้ไข ($\bar{X} = 3.16$) การได้รับประโยชน์จากการดำเนินการ
ตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลหุบ ($\bar{X} = 3.15$) ผลการดำเนินงานตามแผนการ
จัดการสิ่งแวดล้อมทำให้มาตรฐานการดำรงชีพด้านสิ่งแวดล้อมช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ
ในเทศบาลได้ดี ($\bar{X} = 3.11$) ผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมทำให้มาตรฐานการ
ดำรงชีพด้านสิ่งแวดล้อมของคนในเทศบาลดีขึ้น ($\bar{X} = 3.10$) และความคิดเห็นและข้อเสนอในการ
จัดการสิ่งแวดล้อมของท่านทำให้สามารถแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในเทศบาลได้ดี ($\bar{X} = 3.06$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
จัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง
จังหวัดกาฬสินธุ์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยจำแนกเป็นรายข้อ

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.การมีส่วนร่วมในการประเมินว่าแผนงานของ เทศบาลตำบลหุบได้ทำจริงมากน้อยเพียงใด	2.81	1.16	ปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมในการประเมินความสำเร็จของ แผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาล	2.74	1.14	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในการประเมินความคุ้มค่าของ โครงการ แผนงานหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เทศบาล จัดทำตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม	2.88	1.14	ปานกลาง
4. การมีส่วนร่วมในการควบคุมและตรวจสอบ การดำเนินงานตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม ของเทศบาล	2.72	1.24	ปานกลาง
เฉลี่ยโดยรวม	2.79	1.04	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลัก
 ธรรมชาติบาลของเทศบาลตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$)
 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
 ไปน้อย คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินความคุ้มค่าของโครงการ แผนงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่
 เทศบาลจัดทำตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 2.88$) การมีส่วนร่วมในการประเมินว่าแผนงาน
 ของเทศบาลตำบลหลุบได้ทำจริงมากน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 2.81$) การมีส่วนร่วมในการประเมิน
 ความสำเร็จของแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาล ($\bar{X} = 2.74$) และการมีส่วนร่วมในการ
 ควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาล ($\bar{X} = 2.72$)

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมชาติบาลของ
 เทศบาลตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย ผู้วิจัยนำเสนอในรูปแบบ
 ของตาราง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยให้หลักการกับลหุรูป อำเภอเมือง จังหวัด

ภาพที่ 11 จำนวนตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมและรายด้าน จำนวนตามหมู่บ้าน ดังนี้

การมีส่วนร่วม	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	หมู่	รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
การมีส่วนร่วม	2.79	2.81	2.79	2.69	2.87	3.13	2.79	4.27	3.67	3.18	2.04	2.49	3.22	3.41	3.64	4.56	3.06
ในการตัดสินใจ	S.D.	0.59	0.81	0.50	0.93	0.64	0.59	0.21	0.30	0.93	0.68	1.02	0.74	0.90	0.66	0.26	0.93
การมีส่วนร่วมใน	$\bar{X}$	2.85	2.71	2.71	2.71	3.06	2.64	4.08	3.05	3.21	1.98	2.54	3.22	3.40	3.65	4.48	2.98
การดำเนินการ	S.D.	0.87	0.71	0.74	0.45	0.92	0.65	0.36	0.55	0.21	0.73	1.08	0.84	0.89	0.62	0.34	0.94
การมีส่วนร่วมใน	$\bar{X}$	2.32	2.39	2.39	2.38	2.50	2.33	3.64	3.02	2.50	1.86	2.27	2.85	2.88	3.07	3.76	2.61
การรับประโยชน์	S.D.	0.65	0.64	0.64	0.32	1.05	0.58	0.26	0.33	0.63	0.56	0.75	0.47	0.61	0.61	0.26	0.74
การมีส่วนร่วมใน	$\bar{X}$	2.50	2.94	2.66	2.63	2.39	2.46	4.27	2.24	3.09	1.80	2.38	2.91	3.22	3.36	4.61	2.79
การประเมินผล	S.D.	0.89	0.55	0.75	0.62	1.16	0.72	0.36	0.68	1.13	0.80	1.00	0.93	0.93	0.86	0.34	1.04
รวม	$\bar{X}$	2.72	2.91	2.76	2.72	2.74	2.67	4.24	3.15	3.11	2.01	2.48	3.20	3.37	3.60	4.54	2.98
	S.D.	0.74	0.47	0.71	0.38	0.97	0.55	0.20	0.41	0.87	0.65	0.88	0.62	0.80	0.57	0.24	0.86
ระดับมีส่วนร่วม		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	มาก	ปานกลาง
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า ประชาชนที่อาศัยในหมู่บ้านที่ 16 มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหลุบมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$)

เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ หมู่ที่ 8 ($\bar{X} = 4.24$) และ หมู่ที่ 15 ($\bar{X} = 3.60$) หมู่บ้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ในระดับปานกลาง 11 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 13 และ 14 เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ หมู่ที่ 14 ($\bar{X} = 3.37$) รองลงมาคือ หมู่ที่ 13 ($\bar{X} = 3.20$) หมู่ที่ 9 ($\bar{X} = 3.15$) หมู่ที่ 14 ($\bar{X} = 3.37$) หมู่ที่ 10 ($\bar{X} = 3.11$) หมู่ที่ 6 ($\bar{X} = 3.05$) หมู่ที่ 2 ($\bar{X} = 2.91$) หมู่ที่ 3 ($\bar{X} = 2.76$) หมู่ที่ 5 ($\bar{X} = 2.74$) หมู่ที่ 1 ($\bar{X} = 2.72$) หมู่ที่ 4 ($\bar{X} = 2.72$) และหมู่ที่ 7 ($\bar{X} = 2.67$) ตามลำดับ และหมู่บ้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ในระดับน้อย 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 11 และ 12 เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ หมู่ที่ 12 ($\bar{X} = 2.48$) และ หมู่ที่ 11 ($\bar{X} = 2.01$) ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

3.1 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามเพศ โดยรวม ผู้วิจัยนำเสนอในรูปของตาราง ผลการเปรียบเทียบใช้การทดสอบด้วย สถิติ Independent t-test ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้

หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ

ระดับการมีส่วนร่วม	เพศ				t	df	p-value
	ชาย (n= 189)		หญิง (n = 198)				
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.06	0.97	3.06	0.90	.02	385	.31
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	2.95	0.93	3.00	0.94	-.02	385	.78
3. การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์	2.59	0.75	2.63	0.72	-.59	385	.67
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.76	1.04	2.81	1.04	-.45	385	.81
รวม	2.97	0.88	3.00	0.85	-.37	384	.45

จากตารางที่ 12 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลหุบ โดยรวมและเป็นรายชื่อไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	4.45	4	1.11	1.28	.28
	ภายในกลุ่ม	331.75	382	.87		
	รวม	336.20	386			
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	1.87	4	.48	.53	.71
	ภายในกลุ่ม	335.06	382	.88		
	รวม	336.92	386			
3. การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3.33	4	.83	1.55	.19
	ภายในกลุ่ม	205.09	382	.54		
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	รวม	208.42	386			
	ระหว่างกลุ่ม	2.96	4	.74	.69	.60
	ภายในกลุ่ม	410.29	382	1.07		
รวม	รวม	413.24	386			
	ระหว่างกลุ่ม	2.78	4	.69	.92	.45
	ภายในกลุ่ม	283.85	381	.75		
	รวม	286.60	385			

จากตารางที่ 13 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลหุบ โดยรวมและเป็นรายชื่อไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้
 หลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลหูลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม
 ระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	.99	4	.50	.57	.57
	ภายในกลุ่ม	336.20	382	.87		
	รวม	334.28	386			
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2.87	4	1.44	1.65	.19
	ภายในกลุ่ม	334.06	382	.87		
	รวม	336.93	386			
3. การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3.60	4	1.80	3.37	.04*
	ภายในกลุ่ม	204.82	382	.53		
	รวม	208.42	386			
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2.87	4	1.43	1.34	.26
	ภายในกลุ่ม	410.38	382	1.07		
	รวม	413.25	386			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.10	4	1.05	1.41	.25
	ภายในกลุ่ม	284.51	381	.74		
	รวม	286.61	385			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหูลุบ โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายค้านั้น ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบรายกลุ่มด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ตามระดับการศึกษา

	$\bar{X}$	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	มัธยมศึกษาหรืออนุปริญญา	ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
		2.54	2.75	2.54
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	2.54	-	.011*	.969
มัธยมศึกษาหรืออนุปริญญา	2.75		-	.162
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	2.54			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 ประชาชนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรืออนุปริญญา มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหลุบ มากกว่า ประชาชนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลัก

ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	143.22	15	9.55	18.36	.001*
	ภายในกลุ่ม	192.98	371	.52		
	รวม	336.20	386			
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	127.45	15	8.50	15.05	.001*
	ภายในกลุ่ม	209.49	371	.57		
	รวม	336.9	386			
3. การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	84.13	15	5.61	16.74	.001*
	ภายในกลุ่ม	124.29	371	.34		
	รวม	208.42	386			

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
4. การมีส่วนร่วมในการประเมิน	ระหว่างกลุ่ม	166.31	15	11.09	16.66	.001*
	ภายในกลุ่ม	246.94	371	.67		
	รวม	413.25	386			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	131.92	15	8.80	21.04	.001*
	ภายในกลุ่ม	154.68	370	.42		
	รวม	286.60	385			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่บ้านต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) ดังตารางที่ 17-20

จากตารางที่ 17 ประชาชนในหมู่ที่ 16 มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้
หลักการมาภิบาล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มากกว่าหมู่ที่ 8, 9, 15, 14, 13, 10, 6, 5, 2, 3, 7,
1, 4, 12 และ 11 ($p\text{-value} < 0.05$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จากตารางที่ 18 ประชาชนในหมู่ที่ 16 มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้
หลักธรรมาภิบาล ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มากกว่าหมู่ที่ 8, 15, 14, 13, 10, 6, 9, 2, 1, 3,
4, 5, 7, 12 และ 11 (p-value < 0.05)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 19 ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยบง อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอห้วยบง
ที่อยู่อาศัยด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์

	หมู่ 1	หมู่ 2	หมู่ 3	หมู่ 4	หมู่ 5	หมู่ 6	หมู่ 7	หมู่ 8	หมู่ 9	หมู่ 10	หมู่ 11	หมู่ 12	หมู่ 13	หมู่ 14	หมู่ 15	หมู่ 16
	2.32	2.59	2.38	2.37	2.50	2.56	2.32	3.64	3.02	2.49	1.85	2.27	2.85	2.87	3.06	3.75
หมู่ 1		0.17	0.66	0.70	0.30	0.13	0.97	0.01*	0.01*	0.34	0.01*	0.77	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่ 2	2.321		0.26	0.25	0.66	0.91	0.19	0.01*	0.02*	0.64	0.01*	0.11	0.20	0.14	0.01*	0.01*
หมู่ 3	2.590		0.95	0.95	0.47	0.23	0.70	0.01*	0.01*	0.53	0.01*	0.46	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่ 4	2.385				0.45	0.21	0.73	0.01*	0.01*	0.50	0.01*	0.50	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่ 5	2.378					0.70	0.33	0.01*	0.01*	0.96	0.01*	0.21	0.06	0.03*	0.01*	0.01*
หมู่ 6	2.500					0.16	0.16	0.01*	0.01*	0.67	0.01*	0.09	0.11	0.06	0.01*	0.01*
หมู่ 7	2.568					0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.37	0.01*	0.75	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่ 8	2.326					0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.57
หมู่ 9	3.641					0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.28	0.32	0.84	0.01*
หมู่ 10	3.028					0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.24	0.06	0.03*	0.01*	0.01*
หมู่ 11	2.490					0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่ 12	1.857					0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่ 13	2.273					0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่ 14	2.850					0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.84	0.22	0.01*
หมู่ 15	2.877					0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.25	0.25	0.01*
หมู่ 16	3.068					0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่ 16	3.758					0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*

จากตารางที่ 19 ประชาชนในหมู่ที่ 16 มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้
หลักธรรมาภิบาล ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มากกว่าหมู่ที่ 8, 15, 9, 14, 13, 2, 6, 5,
10, 3, 4, 7, 1, 12 และ 11 (p-value < 0.05)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักกรรมภิบาลของเทศบาลตำบลห้วย อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

	หมู่บ้าน 1	หมู่บ้าน 2	หมู่บ้าน 3	หมู่บ้าน 4	หมู่บ้าน 5	หมู่บ้าน 6	หมู่บ้าน 7	หมู่บ้าน 8	หมู่บ้าน 9	หมู่บ้าน 10	หมู่บ้าน 11	หมู่บ้าน 12	หมู่บ้าน 13	หมู่บ้าน 14	หมู่บ้าน 15	หมู่บ้าน 16
$\bar{X}$	2.50	2.94	2.67	2.63	2.38	2.93	2.45	4.27	2.24	3.08	1.80	2.37	2.91	3.22	3.36	4.61
หมู่บ้าน 1		0.10	0.39	0.52	0.62	0.06	0.85	0.01*	0.23	0.02*	0.01*	0.59	0.08	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่บ้าน 2			0.30	0.23	0.05	0.97	0.08	0.01*	0.01*	0.62	0.01*	0.04*	0.91	0.31	0.14	0.01*
หมู่บ้าน 3				0.82	0.20	0.23	0.31	0.01*	0.03*	0.08	0.01*	0.17	0.28	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่บ้าน 4					0.27	0.17	0.41	0.01*	0.05	0.05	0.01*	0.24	0.21	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่บ้าน 5						0.03*	0.76	0.01*	0.55	0.01*	0.01*	0.97	0.04*	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่บ้าน 6							0.05	0.01*	0.01*	0.55	0.01*	0.02*	0.93	0.21	0.08	0.01*
หมู่บ้าน 7								0.01*	0.34	0.01*	0.01*	0.73	0.06	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่บ้าน 8									0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.23
หมู่บ้าน 9										0.01*	0.03*	0.56	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่บ้าน 10											0.01*	0.01*	0.51	0.59	0.29	0.01*
หมู่บ้าน 11												0.01*	0.01*	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่บ้าน 12													0.03*	0.01*	0.01*	0.01*
หมู่บ้าน 13														0.19	0.07	0.01*
หมู่บ้าน 14															0.54	0.01*
หมู่บ้าน 15																0.01*
หมู่บ้าน 16																0.01*

จากตารางที่ 20 ประชาชนในหมู่ที่ 16 มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลัก
 ธรรมชาติ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมากกว่าหมู่ที่ 8, 15, 14, 10, 2, 6, 13, 3, 4, 1,
 7, 5, 12, 9, และ 11 (p-value < 0.05)

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมชาติของเทศบาลตำบลหุบ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมของ
 ประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมชาติของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง
 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาและหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยรวม ผู้วิจัยนำเสนอ
 ในรูปของตาราง ผลการเปรียบเทียบโดยใช้สถิติไคว์สแควร์ (Chi-square) ที่มีระดับความเชื่อมั่น 95
 เปอร์เซ็นต์ ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ดังตารางที่ 21-24

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้ หลักธรรมชาติ ของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

เพศ	ระดับการมีส่วนร่วม			รวม	χ^2	p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
ชาย	54 (28.57)	85 (44.97)	50 (26.46)	189 (100)	2.87 ^{ns}	.239
หญิง	42 (21.32)	101 (51.27)	54 (27.41)	197 (100)		

จากตารางที่ 21 เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ
 สิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมชาติของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์อายุกับการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมชาติ ของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

อายุ	ระดับการมีส่วนร่วม			รวม	χ^2	p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
ต่ำกว่า 30 ปี	16 (21.91)	35 (47.95)	22 (30.14)	73 (100)	4.75 ^{ns}	.784
31 – 40 ปี	19 (24.68)	42 (54.54)	16 (20.78)	77(100)		
41 – 50 ปี	30 (29.70)	44 (43.56)	27 (26.74)	101(100)		
51 – 60 ปี	21 (23.33)	45 (50.00)	24 (26.67)	90(100)		
61 ปี ขึ้นไป	10 (22.22)	20 (44.44)	15 (33.34)	45 (100)		

จากตารางที่ 22 อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ
สิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหูลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้
หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหูลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ระดับการศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม			รวม(คน)	χ^2	p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	67 (27.57)	112 (46.09)	64 (26.34)	243 (100)	4.80 ^{ns}	.308
มัธยมศึกษา หรือ อนุปริญญา	25 (21.74)	56 (48.70)	34 (29.56)	115(100)		
ปริญญาตรีหรือ สูงกว่า	4 (14.28)	18 (64.29)	6 (24.43)	28(100)		

จากตารางที่ 23 ระดับการศึกษาไม่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
จัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหูลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้
หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหูลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

หมู่บ้าน	ระดับการมีส่วนร่วม			รวม	χ^2	p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
หมู่ที่ 1	8 (29.63)	15 (55.56)	4 (14.81)	27 (100)	220.53 ^{ns}	.000
หมู่ที่ 2	2 (15.38)	9 (69.24)	2 (15.38)	13 (100)		
หมู่ที่ 3	16 (41.03)	17 (43.59)	6 (15.38)	39 (100)		
หมู่ที่ 4	8 (21.05)	29 (76.32)	1 (2.63)	38 (100)		
หมู่ที่ 5	6 (31.58)	8 (42.10)	5 (26.32)	19 (100)		
หมู่ที่ 6	3 (13.64)	15 (68.18)	4 (18.18)	22 (100)		
หมู่ที่ 7	8 (34.78)	13 (56.52)	2 (8.70)	23 (100)		
หมู่ที่ 8	0 (0.00)	0 (0.00)	13 (100.00)	13 (100)		

หมู่บ้าน	ระดับการมีส่วนร่วม			รวม	χ^2	p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
หมู่ที่ 9	1 (3.33)	22 (73.33)	7 (23.34)	30 (100)	220.53 ^{ns}	.000
หมู่ที่ 10	2 (11.76)	8 (47.06)	7 (41.18)	17 (100)		
หมู่ที่ 11	28 (80.00)	7 (20.00)	0 (0.00)	35 (100)		
หมู่ที่ 12	9 (42.86)	10 (47.62)	2 (9.52)	21 (100)		
หมู่ที่ 13	2 (10.00)	12 (60.00)	6 (30.00)	20 (100)		
หมู่ที่ 14	3 (11.11)	9 (33.33)	15 (55.56)	27 (100)		
หมู่ที่ 15	0 (0.00)	12 (54.55)	10 (45.45)	22 (100)		
หมู่ที่ 16	0 (0.00)	0 (0.00)	20 (100.00)	20 (100)		

จากตารางที่ 24 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

5. ข้อเสนอแนะของประชาชนตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลหุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนตำบลหุบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ ผู้วิจัยนำเสนอในรูปแบบของตาราง โดยใช้วิธีการจัดกลุ่มเนื้อหา (Grouping Content) แล้วดำเนินการแจกแจงความถี่ และใช้พรรณนาความ ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละข้อเสนอแนะของประชาชนตำบลหุบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหุบ

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	
1.	ควรมีการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนก่อนดำเนิน โครงการใหญ่ๆ	19
2.	ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมอย่างจริงจัง	14
3.	อยากให้มีการจัดโครงการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดเก็บและทิ้งขยะ	9

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
4.	ควรจัดหาดังขยะให้เพียงพอกับความต้องการ	13
5	ควรการจัดให้มีพื้นที่สวนสาธารณะในชุมชน	5
	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	
1.	การดำเนินงานต้องมีความชัดเจนและโปร่งใส	22
2.	ต้องส่งเสริมให้ทุกครอบครัวรักษาความสะอาดร่วมกัน	18
3.	ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้กับประชาชน	11
4.	ควรมีเจ้าหน้าที่ด้านสิ่งแวดล้อมคอยให้คำปรึกษาแนะนำประชาชน	6
	การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์	
1.	มีขยะล้นและตกค้างจำนวนมาก	11
2.	โครงการใดที่ดำเนินการไปแล้วหรือกำลังดำเนินการอยู่นั้น ไม่ดีหรือไม่คุ้มค่าก็ควรยกเลิก	10
	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	
1.	ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปเป็นกรรมการในเรื่องต่างๆมากขึ้น	9
2.	ควรรายงานผลการดำเนินโครงการต่อประชาชนด้วย	4
	เฉลี่ยโดยรวม	151

จากตารางที่ 25 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลห้วยทับทัน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรมีการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนก่อนดำเนินโครงการใหญ่ๆ มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมอย่างจริงจัง อยากให้มีโครงการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดเก็บและทิ้งขยะ จัดหาดังขยะให้เพียงพอกับความต้องการ และควรการจัดให้มีพื้นที่สวนสาธารณะในชุมชน
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ การดำเนินงานต้องมีความชัดเจนและโปร่งใส ต้องส่งเสริมให้ทุกครอบครัวรักษาความสะอาดร่วมกัน มีการฝึกอบรมให้ความรู้กับประชาชน และควรมีเจ้าหน้าที่ด้านสิ่งแวดล้อมคอยให้คำปรึกษาแนะนำประชาชน
3. การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ ควรยกเลิกการจัดขยะล้นและตกค้างจำนวนมาก และโครงการใดที่ดำเนินการไปแล้วหรือกำลังดำเนินการอยู่นั้น ไม่ดีหรือไม่คุ้มค่า
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปเป็นกรรมการในเรื่องต่างๆมากขึ้น และควรรายงานผลการดำเนินโครงการต่อประชาชนด้วย